

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1156/18-M

Název	Základní umělecká škola Šumperk, Žerotínova 11
Sídlo	Žerotínova 11, 787 01 Šumperk
E-mail	zus.sumperk@worldonline.cz
IČ	00852333
Identifikátor	600001776
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. František Havelka, Ph.D.
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	Žerotínova 11, 787 01 Šumperk Dr. E. Beneše 974/1, 787 01 Šumperk Hynčická 1, 788 33 Hanušovice
Termín inspekční činnosti	16. 10. 2018 – 18. 10. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola (dále škola nebo ZUŠ) svou působností rozšiřuje vzdělávací možnosti občanů všech věkových kategorií města Šumperk a přilehlého okolí. Jejím hlavním posláním je poskytnout všem zájemcům, kteří mají zájem a prokážou potřebné předpoklady, základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Výuka probíhá v hlavní budově školy v ulici Žerotínova 11 a na dalších třech místech poskytovaného vzdělávání - Hynčická 267/11, Hanušovice; Jindřichov 78 a Dr. E. Beneše 974/1, Šumperk. Dle Rejstříku škol a školských zařízení může realizovat výuku i v Rudě nad Moravou, Sportovní 300, ale v letošním školním roce není z objektivních příčin toto místo poskytovaného vzdělávání otevřeno. Počty vzdělávaných žáků dlouhodobě odpovídají povolené kapacitě školy (723 žáků). V době konání inspekce byla kapacita školy využita téměř na 97%. Z celkového počtu 699 žáků navštěvuje v letošním školním roce 475 hudební obor, 104 výtvarný obor, 100 taneční obor a 20 literárně dramatický obor. Ve školním roce 2018/2019 nenavštěvuje školu žádný žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedním ze záměrů školy je i snaha zviditelnit místní tradice, jejichž prezentace a následný vývoj byly z důvodů politických změn posledních 100 let násilně přerušovány nebo záměrně zkracovány.

Informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost průběžně zveřejňovány prostřednictvím různých informačních materiálů, tiskovin, aktualizovaných webových stránek (<http://www.zus-sumperk.cz/>).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkový rozvoj školy je pozitivně ovlivňován kvalitou personálního obsazení, uměleckou profilací pedagogů a organizačními i pedagogickými schopnostmi ředitele. Celková koncepce a obsahová náplň vzdělávacích činností všech realizovaných oborů jsou propracovány tak, aby funkčně rozvíjely umělecké a etické kompetence žáků. Hlavním nástrojem pro zabezpečení celkové vize rozvoje ZUŠ je její dlouhodobá koncepce, na jejíž tvorbě se podíleli kromě ředitele a zástupkyně ředitele školy předsedové jednotlivých předmětových komisí a pověřeni učitelé. Jednotlivé oblasti koncepce rozvoje byly konzultovány se všemi pedagogy i vnějšími partnery ZUŠ. Jedním z hlavních koncepčních záměrů je soustavné zkvalitňování morálního kreditu všech zaměstnanců organizace, zvyšování pedagogicko-uměleckých kompetencí učitelského kolektivu, smysluplné zlepšování materiálně-technických podmínek, vytváření příležitostí pro praktickou prezentaci vzdělávacích výsledků školy a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků posilování povědomí o společenské a morální prospěšnosti rozvoje duchovních hodnot prostřednictvím nabízených volnočasových aktivit zájemcům o umělecké vzdělávání všech věkových kategorií. Činnost školy významným způsobem ovlivňují její zřizovatel a Město Šumperk. V souladu s jejich finančními možnostmi vedení školy smysluplně aplikuje projednané záměry do své činnosti v oblasti rozšiřování spektra vzdělávací nabídky, zlepšování kvality pracovního prostředí, vytváření podmínek pro přirozenou generační obměnu pedagogického sboru a postupného zkvalitňování materiálně-technického vybavení ZUŠ. Vzhledem k tomu, že škola sídlí v prostorách, které nejsou ve vlastnictví zřizovatele, musí její vedení často řešit ekonomicko-legislativní vazby, které vznikají v důsledku právního postavení školy, zřizovatele a vlastníka budovy. Tyto vztahy komplikují vytváření finančních prostředků ZUŠ pro nákup učebních pomůcek investičního charakteru.

Organizační struktura školy je ředitelem nastavena tak, aby jednotlivé úkony, spojené s průběhem vzdělávacího procesu a sledováním kvality výuky byly průkazně přístupné všem

zinteresovaným pracovníkům ZUŠ. Ředitel školy přenesl část svých řídicích a administrativně-právních kompetencí na svou zástupkyni, která odpovídá především za kvalitu vedení pedagogické dokumentace, organizaci hodnocených vzdělávacích výstupů (komisionální zkoušky, veřejná vystoupení žáků apod.). Vzhledem k novým legislativním požadavkům v oblasti archivace a nakládání s citlivými údaji jmenoval ředitel školy pověřence pro ochranu osobních údajů. Ten odpovídá za zabezpečení přístupu k dokumentaci žáků a zaměstnanců školy, ve kterých jsou tyto informace uvedeny (zabezpečení matriky ZUŠ, zpracování osobních údajů žáků, aktualizace webových stránek školy, elektronizace dokumentace průběhu vzdělávacího procesu apod.). Rozdělení řídicích úkonů mezi ředitele a jeho zástupkyni je vyvážené a umožňuje ve všech oblastech vzájemnou zastupitelnost. Kontrolní a přímá hospitační činnost vzdělávacího procesu je vedením školy směřována především do oblasti sledování kvality vzdělávacích výstupů při prezentačních aktivitách ZUŠ a na vyhodnocování pedagogických dovedností začínajících učitelů. Zápisy z hospitací a kontrol jsou stručné, obsahově výstižné a poskytují dostatek věrohodných informací o práci učitele. Při hodnocení výsledků práce začínajících učitelů ředitel školy vychází i z výsledků monitoringu jejich uvádějících pedagogů. Ve vzájemné spolupráci vedení a uvádějících učitelů jsou vytvářeny pro nového pedagoga optimální podmínky pro jeho aklimatizaci v novém prostředí a způsobů zavedených pravidel v komunikaci mezi zaměstnanci školy. Celkovou adaptaci nových učitelů pozitivně ovlivňuje skutečnost, že byli povětšinou žáky ZUŠ Šumperk a uvádějícím učitelem je zpravidla jejich bývalý pedagog. Realizovaný systém je základem vstřícného pracovního prostředí a vede k rychlému a neformálnímu zapojení nového pedagoga do všech aktivit školy.

Celkovou, kvalitu a účinnost vzdělávacího procesu sleduje ředitel i prostřednictvím poradních orgánů. Hlavním poradním orgánem je pedagogická rada. Prostřednictvím tohoto poradního orgánu se učitelé aktivně vyjadřují k organizaci a průběhu vzdělávání a hodnotí také celkovou úroveň vzdělávacích výsledků žáků. Písemné záznamy z pravidelných jednání jsou přehledné, poskytují dostatek informací a slouží jako podklad pro celkové hodnocení školy. Poradním orgánem, který ředitel ustanovil především pro koordinaci umělecko-prezentačních činností školy, je Umělecká rada a na její práci navazující předmětové komise hudebních oborů (klavírní, smyčcová, dechových a ostatních hudebních nástrojů včetně zpěvu a hudební nauky) a předmětová komise nehudebních oborů. Předsedové poradních orgánů sledují rozvoj uměleckých, kulturních, osobnostně sociálních kompetencí a odpovídají spolu s vyučujícími studijních zaměření za celkovou úroveň znalostí a dovedností žáků.

Výuku jednotlivých vzdělávacích zaměření a studijních specializací zabezpečuje spolu s ředitelem školy a jeho zástupkyní 37 pedagogických pracovníků. Všichni vyučující splňují kvalifikační předpoklady pro výuku školou deklarovaných studijních specializací a předmětů. Většina z nich jsou absolventy konzervatoří, vysokých uměleckých škol, pedagogické či filosofické fakulty s uměleckou nebo umělecko-výchovnou specializací. Pět vyučujícím s vysokoškolským vzděláním ředitel školy uznal v souladu s platnou školskou legislativou pro umělecké školy požadovanou odbornou kvalifikaci. V současné době je pedagogický sbor stabilizovaný. Vedení školy citlivým způsobem realizuje jeho generační obměnu. Mimořádnou pozornost věnuje téměř všem formám dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Ředitelem zpracovaný plán DVPP zohledňuje poměrně široké spektrum vzdělávacích seminářů organizovaných akreditovanými institucemi a rovněž v souladu se zájmem pedagogů preferuje a podporuje jejich vzdělávání, které organizují katedry různých žánrových profilací vysokých uměleckých škol a konzervatoře. Získané znalosti si pedagogové vzájemně předávají při zasedáních poradních

organů a vzájemně se motivují k inovacím metodických postupů a tvorbě nástrojů, které nenásilně formují sebevědomí žáků – např. způsoby a spektrum hodnocení, využívání mediálních prostředků při domácí přípravě žáků, komunikace se zákonnými zástupci apod. Ředitelem podporovaná neformálnost předávání pedagogických zkušeností a poznatků velmi pozitivně ovlivnila vztah pedagogů k formám hodnocení žáků. Tato skutečnost se projevila zejména v navštívených výukových lekcích, při kterých vyučující využívali téměř všechny formy hodnocení.

Součástí formování osobnosti žáka je i prostorové a materiálně-technické vybavení školy. V hlavní budově ZUŠ, Žerotínova 11 probíhá výuka hudebního, tanečního a literárně dramatického oboru. Učebny hudebního oboru jsou v převážné většině vybaveny starším nábytkem, potřebnými učebními pomůckami (hudební nástroje, zrcadla, audiovizuální technika, auditivní pomůcky a funkční ICT vybavení). Moderní počítače a související vybavení je používáno jak k výuce, tak i k elektronickému přenosu informací mezi pedagogy a archivaci záznamů o průběhu vzdělávání. Elektronicky zpracované záznamy uložené na mediálních nosičích jsou dostatečně zabezpečeny proti zneužití a přístupu pro školu nekompetentních uživatelů internetu. Učebny používané k výuce žáků studijního zaměření hry na klávesové nástroje jsou vybaveny dostatečným počtem klasických i klávesových elektroakustických nástrojů. Ve třídách, ve kterých je realizována výuka žáků studijního zaměření hra na klavír, jsou v převážné většině umístěny dva klavíry – křídla. Vzhledem k jejich stáří (téměř všechny jsou prvorepublikovými konfiskáty) je udržování jejich technické kvality pro školu velmi nákladné a i přes maximální snahu vedení školy i odborného klavírního mechanika postupně pozbývají účelnost pro realizaci deklarovaného vzdělávacího záměru. K prezentačním akcím má ZUŠ k dispozici účelně vybavený koncertní sál s dostatečným počtem míst pro návštěvníky, vhodným technickým zázemím a osvětlovací technikou. V sále je umístěn klavír – křídlo, který není vzhledem ke svému stáří a celkové amortizaci, a to zejména mechaniky, dostatečně funkční pro prezentaci vzdělávacích výsledků žáků či koncertní činnosti. Nainstalovaná vzduchotechnika (klimatizace) je využívána především v letních měsících jak při žakovských vystoupeních pro veřejnost, tak i při běžné výuce žáků (zejména literárně dramatického oboru). Pro výuku kolektivních předmětů je celkové materiálně-technické a prostorové zázemí celkově dobré. Výuka hudební nauky probíhá v prostorově vyhovujících učebnách s dostatečným množstvím pracovních, rozměrově vyhovujících stolů a židlí, potřebným počtem melodicko-rytmických pomůcek a funkčním audio-vizuálním a počítačovým vybavením.

Odporující podmínky jsou zabezpečeny i pro výuku větších nástrojových seskupení (souborová hra, orchestr). Vedení školy věnuje náležitou pozornost průběžné obměně nástrojového vybavení všech studijních zaměření hudebního oboru a v rámci finančních možností rozšiřuje notový archiv a knihovnu odborné literatury. Obdobou péči věnuje i na ostatních místech poskytovaného vzdělávání. V Hanušovicích jsou učebny HO umístěny v přízemí budovy Úřadu práce. Zde mají žáci k dispozici tři učebny a sociální zařízení. Třídy pro individuální výuku jsou vkusně a účelně vybaveny. Klavíry – křídla jsou na obdobné technické úrovni jako v hlavní budově. Učebna pro kolektivní výuku je rozměrově malá, což značně omezuje možnosti hudebně-pohybových činností žáků. Vzhledem k umístění učeben a sociálního zařízení, do nichž je přístup z hlavní chodby vedoucí na úřad práce, musí pedagogové věnovat zvýšenou pozornost důslednému dodržování školního řádu a ředitelem stanovených bezpečnostních opatření.

Prostorové a materiálně technické zázemí nehuděbních oborů je vzhledem k počtu žáků dostačující. Taneční obor má k dispozici rozměrově odpovídající taneční sál, který je vybaven potřebnými pomůckami i technickým zázemím. Zrcadlová stěna s funkčními madly, klavír pro korepetitory, audiovizuální zařízení a osvětlovací technika umožňují

realizovat vzdělávací záměr ve stanoveném rozsahu. Menším nedostatkem je kvalita pružnosti podlahy, kterou nelze pozměnit z důvodu nutnosti dodržet právní předpisy stanovené památkovou péčí pro užívání prostor historických objektů.

Výuka žáků výtvarného oboru probíhá v dalším místě poskytovaného vzdělávání, které se nachází v těsné blízkosti hlavní budovy ZUŠ na adrese Dr. E Beneše 974/1. Prostorové zázemí je sice stísněné, ale ve své podstatě umožňuje realizaci vzdělávacího programu výtvarného oboru. Prostory ateliéru pro výtvarné činnosti vyhovují pro práci menšího počtu žáků (do deseti), při větším počtu žáků a při realizaci rozměrnějších prací je situace s potřebným pracovním místem komplikovanější. Rovněž prostoty pro skladování výtvarných prací žáků i výtvarných materiálů neposkytují zcela potřebné podmínky pro archivaci a uskladnění. Materiální vybavení umožňuje vzdělávání žáků téměř ve všech výtvarných technikách. V samostatné místnosti v přízemí je umístěna vypalovací pec, která umožňuje závěrečné zpracování keramických výtvarných produktů ve standardních a pro žáky manuálně zvládnutelných rozměrech.

Početně nejmenší je ve škole zastoupen literárně dramatický obor. Jeho prostorové zázemí je velmi dobré. Pro svou výuku a prezentační činnost využívá koncertní víceúčelový sál školy, který je vybaven rozměrově vyhovujícím pódium, pracovní plochou, pomůckami a osvětlovací technikou doplněnou mobilním ozvučovacím zařízením.

Kromě finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu škola využívá finanční prostředky od zřizovatele, z úplaty za vzdělávání žáků a z rozvojových programů olomouckého kraje a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Případné finanční deficity řeší škola ve spolupráci se svým zřizovatelem a v některých případech i se sponzory.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita vzdělávání a účinnost pedagogů volených metodických postupů byly ověřovány hospitační činností ve výuce hudebního, výtvarného, tanečního a literárně dramatického oboru. Ve všech navštívených hodinách probíhalo vzdělávání žáků s potřebným pedagogickým taktem, odborně správně a v pozitivně laděné pracovní atmosféře. V ročníkově smíšených skupinách a kolektivně vyučovaných předmětech všech oborů učitelé promyšleně diferencovali učivo tak, aby všichni žáci byli do probíhající činnosti zapojováni v míře svých znalostí, dovedností a celkové vyspělosti. Vzdělávání bylo realizováno v souladu se školním vzdělávacím programem a uměleckou kategorizací vyučovaného studijního zaměření. Didakticky propracovaná příprava pedagogů pozitivně podporovala zájem žáků o nové učivo.

Většina výukových lekcí hudebního oboru měla klasickou strukturu, která svým členěním vytvářela vyučujícímu prostor získat dostatek informací o kvalitě domácí přípravy žáka. Úvod hodiny byl v převážné většině navštívených lekcí zaměřen na psychickou koncentraci žáka a vysvětlení cíle hodiny. Následné fáze výuky na sebe navazovaly tak, aby náročnost hraného repertoáru postupně gradovala od rozehrání na stupnicích, přes hru instruktivní literatury po skladby přednesové. Vzdělávání bylo vhodně propojené relaxačními vstupy, které pedagogové využívali ke koncentraci soustředěnosti pro efektivní vnímání následujících činností. V relaxačních úsecích výukové lekce mimo jiné používali prostředky, které aktivizovaly žákovu soustředěnost pro řešení instrumentálního projevu v mezipředmětových vazbách hry na hudební nástroj a teoretických disciplín. V naprosté většině všech vyučovacích hodin byla patrná jasná a správně volená koncepce vyučování, což svědčí o profesionalitě, odbornosti i profilační specializací pedagogů.

Náročnost kladených požadavků pedagogem vždy odpovídala celkové vyspělosti a míře schopností žáka aplikovat dříve nabyté znalosti a získané dovednosti při praktickém hudebním projevu. V nejnižších ročnících základního studia používali vyučující metodické postupy, které vedly k upevnování základů potřebných technických dovedností a pracovních návyků – držení těla, práce s dechem, zvládnutí základních prstokladových kombinací, orientace v notovém partu apod. Ve vyšších ročnících se snažili podpořit rozvoj žákových schopností samostatně a správně aplikovat nabyté dovednosti v praxi. Hru na nástroj vyučující účinně propojovali s teoretickými, dbali také na používání správné terminologie a hudebního názvosloví. Tempo výuky i výběr repertoáru pedagogové účinně přizpůsobovali vyspělosti, schopnostem a individuálním potřebám žáků. V případě projevu únavy zařazovali do výuky relaxační prvky. Při rozborech obtížnějších částí či aktivizaci žáka soustředění učitelé postupovali tak, aby nejen technicky zvládl procvičovaný úkon, ale aby byl schopen zvolit nejvhodnější postup při domácí přípravě. Silným motivačním prvkem pro žáky byla ukázková hra pedagoga. Jejím cílem bylo nejen ukázat žákům konečnou podobu skladby, ale i podpořit správné uplatnění výrazových prvků pro domácí přípravu. Výkony žáků byly většinou vyučující průběžně vyhodnocovány se záměrem posílit jejich sebevědomí a navodit potřebnou pracovní atmosféru pro další činnosti. Většina pedagogů se při individuální výuce snažila aktivizovat schopnosti žáků k sebehodnocení. Pozitivním zjištěním byla skutečnost, že většina žáků je s touto formou zosobněna.

Pečlivá práce pedagogů při individuální výuce žáků se pozitivně projevila i v kolektivní výuce, a to jak v předmětech nástrojové souhry, tak i v hudební nauce. Výuka hudebních teoretických předmětů je zaměřena na zvládnutí potřebných teoretických disciplín a na rozvoj schopností vnímat umělecké projevy v historických souvislostech. Výuka byla podpořena správným hudebním pojmoslovím. V navštívených hodinách hudební nauky věnovali vyučující odpovídající péči rozvoji intonačního, rytmického citění a orientaci v notovém zápisu. Pomocí účinných vzdělávacích prostředků aktivizovali schopnosti žáků vnímat projevy svých vrstevníků a aktivně se zapojovat do společných činností. Ve všech hodinách vyučující podporovali individualizaci projevu žáka ve skupině. Účinnými metodickými postupy s využitím vhodných pomůcek zpřístupnili problematiku nové látky v takové míře, že téměř všichni žáci průkazným způsobem byli schopni srozumitelně prezentovat nově nabyté znalosti i dovednosti. Ve vyšších ročnících učitelé používají účinné prostředky, které pozitivně ovlivňují postupný růst umělecké gramotnosti. Pro rozšiřování celkového kulturního a společenského rozhledu žáků učitelé využívají jejich dovednosti z oblasti informačních technologií. Motivují je k jejich využívání při domácí přípravě, samostudiu a rozvoji osobnostně-sociálních kompetencí.

Jedním z upřednostňovaných záměrů školy je systematická podpora vzdělávání žáků v nástrojových skupinách různé velikosti a složení. Účinná spolupráce pedagogů všech předmětových komisí vytváří příznivé podmínky pro jeho naplňování a koresponduje s plánem dalšího rozvoje školy. Cílem spolupráce pedagogů je dodržet předmětovou strukturu jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru a vytvořit tak podmínky pro existenci velkých, dlouhodobě pracujících souborů. Cílem zapojení žáků do krátkodobě fungujících malých seskupení nástrojové souhry je především rozvoj jejich schopností vnímat míru součinnosti zvukového projevu ostatních nástrojových partů a získat návyky potřebné v působení ve větších hudebních tělesech. Vyučující věnují pozornost jak nástrojové souhře žáků jednotlivých studijních zaměření, tak i vytváření souborů složených z nástrojových sekcí napříč celým spektrem studijních zaměření – korepetice, čtyřruční hra na klavír, klavírní doprovod apod. Žáci školy tak úspěšně mohou plnit záměr vzdělávání i v této oblasti. Vzdělávání žáků ve velkých nástrojových seskupeních navazuje nejen na souhru stanovenou studijním zaměřením, ale je členěno do dvou rovin. Pověstinou se jedná o činnosti přípravných souborů nebo orchestrů, které připravují žáky na práci v souborech

finálních. Po zvládnutí úkolů v dělené zkoušce následuje výuka v klasickém orchestru či souboru. Činnost souborů stmeluje široké věkové spektrum vyučovaných žáků, nenásilnou formou ovlivňuje jejich mezigenerační pracovní soužití a posiluje sociálně-kulturní kompetence. Výuku hry v symfonickém orchestru pečlivě sledují i vyučující žáků různých studijních zaměření a velice často se podílejí i na průběhu zkoušky jako hráči v příslušné nástrojové sekci nebo při organizačních činnostech. Ve všech formách výuky učitelé efektivně využívali jak klasických vzdělávacích prostředků určených pro souborovou hru, tak i dostupných informačních technologií, kterými motivovali žáky k samostatnému získávání doplňujících informací a tím i k nenásilnému rozvoji hudební gramotnosti a umělecko-komunikativních dovedností.

Velmi významnou roli v celkové vzdělávací nabídce ZUŠ zaujímá i literárně dramatický obor. Vzhledem k počtu žáků a finančním možnostem školy probíhá výuka pouze ve dvou skupinách – mladší žáci (1. až 4. roč.) a starší žáci (5. až 7. roč.). V současné době zabezpečuje jeho výuku jediný pedagog. Svou kvalifikací, hereckou praxí a organizačními schopnostmi vytvořil z obou žákovských skupin kompaktní celek, jehož aktéři dokážou citlivě vnímat a prostřednictvím vlastního dramatického projevu citově působit na pasivní účastníky prezentovaného dění. Prostřednictvím promyšlené dramaturgie skupinově prezentovaných činností vytváří vyučující pozitivně laděnou pracovní atmosféru, jejímž cílem je nejen podpořit celkovou soustředěnost a pracovní aktivitu žáků, ale především neformálně posilovat rozvoj osobnostních, sociálně-kulturních a vzdělávacích kompetencí. K naplnění dramaturgického záměru motivuje žáky k pečlivému výběru slovních, mimických a pohybových projevů, které jsou základem celkového ztvárnění realizované činnosti či hrané postavy. Učitel velice pečlivě volí výběr témat pro vzdělávací činnosti a jednotlivé úkony rozděluje žákům tak, aby korespondovaly s jejich výrazovými schopnostmi. Všechny hospitované vzdělávací celky byly vyučujícím pečlivě připraveny, zvolené výrazové prostředky a metody k docelení potřebného scénického projevu korespondovaly s obsahovým i tématiky zaměřeným cílem hodiny. Učující motivoval žáky promyšlenou návazností jednotlivých úkonů procvičovaného skupinového projevu k využití všech pohybových dovedností tak, aby žáci dokázali zkoncentrovat svou soustředěnost v rámci společné činnosti jako kompaktní celek. Dobré zvládnutí a koordinace pohybových činností s výrazovými prostředky a slovním projevem se uplatnily při dramatizaci drobné inscenace. V jednotlivých částech vyučovací lekce byli žáci seznamováni i s nástroji a scénickými prvky, které budou dotvářet celkovou atmosféru inscenace (upozornění na místa kde bude využito světelných či zvukových efektů apod.). Závěrečné hodnocení výkonu vyučujícím bylo podnětné a svým intelektem motivující k vyvolání diskuse, při které žáci otevřeně obhajovali koncepci svého osobitého projevu i projevu svých spolužáků.

Potřebné vzdělávací podmínky škola zabezpečuje i ve výtvarném oboru. Výuka žáků byla vedena účinnými a výrazně motivačními metodami s důrazem kladeným na tvůrčí řešení vlastních představ, upevnění již získaných znalostí, výtvarných dovedností a na jejich další cílený rozvoj. Obě vyučující v průběhu sledované výuky dokázaly vhodně volenými prostředky a na základě svých pedagogických i vlastních výtvarných zkušeností podněcovat k soustředěnému a tvořivému výkonu každého žáka při současném respektování jeho osobnosti. Pro naplnění vzdělávacích cílů byly voleny vhodné nosné náměty a odpovídající výtvarné techniky. V průběhu výuky vyučující citlivě, ale důsledně upozorňovaly na drobné nedostatky, v případě potřeby poskytovaly radu a pomoc uváděním možných způsobů řešení. Účelná organizace vzdělávací práce, respektování psychohygienických zásad vzdělávání a kvalitní zajištění výuky potřebným výtvarným materiálem a pomůckami vedly k efektivnímu využití vyučovacího času. Pozitivním hodnocením a individuálním přístupem k žákům učitelky zvyšovaly jejich aktivitu. Ve všech sledovaných vyučovacích hodinách

byla patrná příjemná, tvůrčí pracovní atmosféra. Průběžné hodnocení i vzájemné hodnocení a sebehodnocení v průběhu výuky mělo výrazně motivační charakter. Bylo zaměřeno zejména na uplatňování individuálního a nápaditého přístupu žáků k řešení úkolů, respektování vlastního osobitého tvůrčího přístupu každého jednotlivce a podporu zdravého rozvoje osobnosti.

Výuka žáků v tanečním oboru je zaměřena na všestranný harmonicky tělesný rozvoj a na rozvoj prostorového citění přesto, že taneční sál při větším počtu žáků je částečně omezuje ve volném pohybu, vede ale žáky při jejich aktivitách k vzájemnému respektování sebe navzájem. Vzdělávání ve všech sledovaných skupinách bylo vedeno věcně i odborně správně, metodicky promyšleně. Prostřednictvím vhodné motivace byl vždy žákům sdělen jasně, srozumitelně cíl hodiny. Volba metod a forem práce byla přizpůsobena věku žáků, kteří byli k činnostem průběžně a účinně motivováni a pracovali po celou dobu výuky se zaujetím. Obě vyučující byly důsledné v požadavcích na žáky, včetně požadavku na vhodné cvičební oblečení odpovídající taneční disciplíně, což umožňovalo kontrolu správného provádění zadávaných úkolů a nezbytnou zpětnou kontrolu. Vyučující byly velmi dobrým názorným příkladem pro všechny věkové skupiny žáků, podle potřeby jim věnovaly individuální péči nebo taneční prvky samy předváděly. Vhodným způsobem, v nižších ročnících i hravou formou, byly žákyně vedeny k základním návykům správného držení těla, pohybové fantazii a tanečnímu citění za podpory odborné terminologie. Zvolené tempo výuky vždy odpovídalo schopnostem a dovednostem jednotlivých věkových skupin. V průběhu výuky byli žáci slovně hodnoceni, bylo uplatněno sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků. Vyučující vhodně využívaly reprodukovanou hudbu, volba hudební předlohy odpovídala charakteru taneční disciplíny. Všechny sledované hodiny se vyznačovaly pracovní a přitom přátelskou atmosférou se vzájemným respektem a byla zjevná systematická a vysoce odborná práce obou vyučujících s individuálním přístupem ke všem žákům.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení úspěšnosti výchovně-vzdělávacích činností všech realizovaných oborů je koncipováno tak, aby škola předložila veřejnosti průkazné informace o účelnosti zvolené strategie a její funkčnosti při rozvoji společensko-prospěšných, esteticko-uměleckých a osobnostních kompetencí žáků. ZUŠ cíleně vytváří podmínky pro vzájemné prolínání vzdělávacích cílů a prezentačních aktivit všech oborů. Koordinovaná činnost všech pedagogů pozitivně ovlivňuje vztah žáků ke vzdělávacím aktivitám a motivuje je k neformálnímu zájmu o kvalitu vzdělávacích výstupů svých spolužáků. Tato atmosféra umožňuje pedagogům citlivě působit na růst umělecké vnímavosti žáků a jejich umělecko-společenské gramotnosti. Nastaveným ukazatelem pro vybranou formu hodnocení byl vždy charakter předmětu, organizace výuky (individuální, skupinová, kolektivní), fyzická vyspělost a velmi důležitou úlohu při hodnocení sehrávalo i psychické rozpoložení žáků. Používané metody hodnocení prokazatelně aktivizují zájem žáků o studium vybrané studijní specializace, což se projevuje zejména počtem žáků, kteří ukončili výroční klasifikaci školního roku 2017/2018 s hodnocením prospěl s vyznamenáním – 602 a prospěl 43 žáků. Žákům, u kterých se vyskytnou studijní problémy, věnují pozornost jak zainteresovaní pedagogové, tak i vedení školy. Ve spolupráci se zákonnými zástupci usilují o nastavení podmínek, které dopomohou paralyzovat účinnost negativních vlivů na rozvoj osobnosti žáka.

Analýzou poznatků získaných hospitační a kontrolní činností, vyhodnocováním kvality prezentačních aktivit žáků, orchestrů, výstav či komponovaných kulturních pořadů, získává vedení školy dostatečné množství informací, jejichž syntézou zformuluje zveřejnitelné poznatky o celkové úrovni výuky a účinnosti nastavené strategie formující rozvoj jak osobnosti žáků, tak i celé organizace. ZUŠ vytváří podmínky pro pravidelnou prezentaci velkého množství veřejných aktivit žáků všech oborů. Cílem prezentace vzdělávacích výsledků na veřejnosti není pouhé seznámení návštěvníků pořádaných akcí s posláním ZUŠ, ale především vytváření podmínek pro ověření dosažené úrovně dovedností a míry psychické odolnosti žáků při vlastních vystoupeních na veřejnosti. Podpora růstu psychické odolnosti mladých prezentantů uměleckých produkcí se u žáků ZUŠ Šumperk velmi pozitivně odráží v jejich úspěšnosti na krajských a národních soutěžích, kde vykazují velmi dobré umělecké výsledky a dosahují výrazných úspěchů. Aktivní účast žáků všech oborů v krajských kolech soutěží a přehlídek se stává pro ZUŠ tradicí a je silným motivačním nástrojem pro aktivizaci zájmu žáků i široké veřejnosti o umělecké vzdělávání. Kvalita znalostí a dovedností žáků se výrazně projevuje i na jejich úspěšnosti při přijímacích řízeních na všechny typy a stupně uměleckých škol České republiky. V oblasti regionální působnosti si ZUŠ získala postavení organizace, která významným způsobem ovlivňuje kvalitu vzdělávací nabídky v oblasti volnočasových aktivit uměleckého zaměření. Soubory ZUŠ – dechový, smyčcový (komorní, symfonický) orchestr, kytarový soubor a malá nástrojová seskupení žáků různých studijních zaměření zaujímají v regionu významné místo posilující vnímavost kvality a celkový umělecko-společenský růst dětí, žáků, mládeže a občanů regionu všech věkových kategorií. Škola rovněž pozitivně ovlivňuje činnost městského dětského pěveckého sboru a oživuje činnost významných uměleckých a kulturních osobností (hudebních skladatelů, muzikologů apod.) šumperského regionu. Prezentační aktivity vzdělávacích výsledků školy nejsou určeny pouze odborné veřejnosti, ale velmi funkčně ovlivňují i kvalitu kulturních činností komerčního zaměření – spolupráce pedagogů s místní kulturní agenturou, městskou knihovnou, spoluúčast na organizaci koncertních cyklů apod. Propojenost spolupráce se ZUŠ regionu dopomáhá k posilování společenského povědomí o ZUŠ Šumperk i mimo její region – akce např. pravidelně pořádané taneční přehlídky, výstavy, komponované pořady a každoroční zapojení do organizované celostátní akce ZUŠ OPEN. Vysokou uměleckou úroveň nabídky prezentačních pořadů a vzdělávacích aktivit se ZUŠ Šumperk stala nezastupitelnou institucí, zajišťující společensky-prospěšné využívání volného času dětí, mládeže a dospělých všech věkových kategorií. Přehled všech aktivit školy (soutěže, vzdělávací úspěchy žáků a další) je souhrnně uveden ve výroční zprávě ZUŠ.

Závěry

Vývoj školy

- Na přelomu školních roků 2014/2015 a 2015/2016 proběhla rozsáhlá rekonstrukce hlavní budovy školy (výměna odpadů, rozvodů vody, vybudování nových sociálních zařízení, instalace klimatizace v koncertním a tanečním sále apod.).
- V souvislosti s rekonstrukcí byla provedena instalace rozvodů počítačové sítě, zabezpečovacího zařízení budovy, vytvořena nová učebna dechového oddělení.
- Vznikl kytarový orchestr, komorní pěvecký sbor a byla rozšířena vzdělávací nabídka o studijní zaměření Hra na varhany.

- Postupně dochází k zavádění pedagogické dokumentace a záznamu průběhu vzdělávání v elektronické podobě.

Silné stránky

- Pedagogové za výrazné podpory vedení školy vytvářejí podmínky pro práci krátkodobě existujících nástrojových seskupení žáků a tím je připravují k aktivnímu působení v prezentačních souborech školy.
- Soustavná podpora vytváření zdravého školního klimatu vedením školy pozitivně ovlivňuje vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i zákonnými zástupci a posiluje sociální kompetence žáků.
- Spolupráce pedagogů se začínajícími učiteli a předávání vlastních zkušeností výrazným způsobem přispívá ke stoupající úrovni práce celého pedagogického sboru.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků je cíleně zaměřeno na zvyšování jejich odborné a profilační specializace. Převážná forma vzdělávání probíhá na katedrách různého žánrového zaměření na vysokých uměleckých školách a konzervatořích.
- Nadstandardní četnost prezentačních aktivit školy i úspěšná účast žáků v soutěžích a na přehlídkách účelně motivuje žáky k mezioborové spolupráci, umocňuje jejich vztah k dosahování velmi dobrých výsledků ve vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Materiální zabezpečení studijního zaměření Hra na klavír je zastaralé, technická kvalita zastaralých hudebních nástrojů (klavírů) částečně komplikuje realizaci záměrů stanovených ve školním vzdělávacím programu.
- Kvalita klavíru využívaného pro veřejnou prezentaci výsledků vzdělávání žáků v koncertním sále školy není vyhovující.
- Prostorové podmínky pro činnosti žáků zejména výtvarného oboru částečně omezují možnost rozvoje vlastní kreativity žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem a městem Šumperk postupně zabezpečit finanční podmínky pro pořízení nových klavírů, zejména pro koncertní sál.
- Ve spolupráci s majitelem budovy zabezpečit projekt a jeho realizaci pro rekonstrukci půdních prostor hlavní budovy školy pro zkvalitnění prostorových podmínek vzdělávání žáků (zejména pro výtvarný obor).
- Postupně zkvalitňovat a obnovovat materiální vybavení všech oborů školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny, ze dne 22. 10. 2009

2. Potvrzení v pokračování v činnosti ředitele školy v době od 1. 8. 2014 do 31. 7. 2020, ze dne 25. 6. 2014, čj.: KUOK/448/13/OŠMT-OS/847
3. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Šumperk, Žerotínova 11, motivační heslo: Umění zkrášluje člověka a brání mu být špatný, platnost od 1. 9. 2018, čj.: ZUSS 96/2018
4. Školní řád, čj.: VP06/2018, s účinností od 1. 9. 2018
5. Třídní knihy pro individuální skupinovou výuku, školní rok 2017/2018, listinná podoba
6. Třídní knihy pro individuální skupinovou výuku, školní rok 2018/2019, elektronická podoba
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2018/2019, srpen 2018
8. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy Šumperk, Žerotínova 11, ze dne 1. 9. 2017
9. Zpráva o činnosti Základní umělecké školy Šumperk, Žerotínova 11, za školní rok 2017/2018
10. Inspekční zpráva čj.: ČŠIZ-575/12-Z, konaná 11. – 15. 6. 2012
11. Organizační řád, čj.: VP06/2014, ze dne 25. 8. 2014
12. Plán hospitační ředitele na školní rok 2017/2018, 2018/2019
13. Hospitační záznamy ředitele školy, vedoucích jednotlivých oddělení, školní rok 2017/2018, 2018/2019
14. Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2018
15. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, aktuální ke dni inspekce
16. Písemná archivace dokumentů o průběhu vzdělávání žáků, aktuální ke dni inspekce
17. Elektronická archivace dokumentů o průběhu vzdělávání žáků, aktuální ke dni inspekce
18. Elektronicky vedená souhrnná dokumentace žáků, aktuální ke dni inspekce
19. Platné rozvrhy hodin pedagogů všech oborů a studijních zaměření pro druhé pololetí školního roku 2018/2019
20. Organizační zabezpečení postupových zkoušek, ze dne 4. 6. 2018
21. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách pro školní rok 2018/2019
22. Zápis z jednání pedagogické rady, školní rok 2017/2018, 2018/2019
23. Zápis z jednání umělecké rady, školní rok 2017/2018, 2018/2019
24. Zápis z jednání sekcí, oddělení a komisí, školní rok 2017/2018, 2018/2019
25. Přihlášky ke studiu v ZUŠ pro školní rok 2018/2019
26. Kritéria pro přijetí žáků do ZUŠ, pro školní rok 2018/2019
27. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb, aktuální ke dni inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Vykoupil, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Pavel Vykoupil v. r.

PhDr. Richard Šafařík, odborník
a konzultant pro RVP

Richard Šafařík v. r.

V Olomouci 30. 10. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. František Havelka, Ph.D., ředitel školy

František Havelka v. r.

V Šumperku 2. 11. 2018